

Brandsäkerhet för äldre i Stockholm stad
avser bedömning hos: _____

(Namn)

	JA	NEJ	INTE AKTUELLT	KOMMENTAR/ VAD BÖR GÖRAS OCH AV VEM?
FÖRMÅGA ATT UPPTÄCKA EN BRAND				
1. Finns fungerande brandvarnare uppsatt hos den äldre?				
2. Finns rutiner för att kontrollera brandvarnare? (Antingen av den äldre själv, närstående eller kontaktperson inom hemtjänsten.)				
3. Kan den boende uppfatta brandvarnaren? (Finns hinder i form av hörsel-/synnedsättning, medicinering, missbruk, kognitiv nedsättning etc.)				
Förslag på direkt åtgärd: Information, kontroll av brandvarnare – ev. byte av batteri. Förslag på ytterligare åtgärd: Larmanordning med blixtljus eller vibration, (trygghetslarm kopplat till brandvarnare).				
LARMNING OCH UTRYMNING				
4. Kan den äldre larma SOS på egen hand? (Kan den äldre uppge nödnummer (112), adress och vad som hänt?)				
5. Om det brinner och den äldre inte kan släcka branden själv, vet den äldre hur han/hon ska agera? (Utrymma och stänga innerdörrar och ytterdörr.)				
6A. Kan den äldre utrymma själv inom 2–3 minuter? (Har han/hon någon form av fysisk/psykisk funktionsnedsättning, medicinering, alkohol, finns det fysiska hinder i bostaden såsom exempelvis övermöblering, mycket material och bråte som gör det svårt att komma fram?)				
6B. Vet den äldre hur han/hon ska agera vid rök i trapphus? (Stanna i lägenheten och larma 112.)				
Förslag på direkt åtgärd: Information, minneslapp med nödnummer vid telefonen.				
MÖJLIGHET ATT SLÄCKA				
7. Finns utrustning att släcka en brand med i bostaden? (Brandfilt, brandsläckare.)				
8. Kan den äldre släcka en mindre brand? (Kan den äldre hantera t.ex. brandfilt/handbrandsläckare?)				
9. Finns det mycket material i bostaden som kan försvåra ett släckförsök?				
Förslag på direkt åtgärd: Information. Saknar kunden släckutrustning eller inte klarar av att hantera den, ställ fram en tillbringare med vatten i närheten den plats där kunden ofta befinner sig. Förslag på ytterligare åtgärd: Införskaffa brandfilt och hanterbar handbrandsläckare, (6 kg pulver kan vara för tung att hantera för en person med funktionsnedsättning), mobil sprinkleranläggning.				
FÖREBYGGA BRAND PÅ SPISEN (den vanligaste orsaken till brand)				
10. Kan den äldre hantera spisen på ett säkert sätt? (Glömmer inte mat på spisen, placerar inte brännbart material på eller i närheten av spisen, rengörs spisfläkten regelbundet.)				

forts

	JA	NEJ	INTE AKTUELLT	KOMMENTAR/ VAD BÖR GÖRAS OCH AV VEM?
Forts. FÖREBYGGA BRAND PÅ SPISEN (den vanligaste orsaken till brand)				
11. Har den äldre tidigare varit med om brand eller brandtillbud? (Har kastruller spår av torrkokning.)				
12. Rengörs filtret till fläkten med jämna mellanrum? (Klarar den äldre själv att rengöra filtret?)				
Förslag på direkt åtgärd: Information. Flytta bort lösa föremål som kan utgöra brandrisk från spis. Förslag på ytterligare åtgärd: Installera spisvakt.				
FÖREBYGGA BRAND PÅ GRUND AVGLÖMDA LJUS ELLER HANTERING AV ÖPPEN ELD				
13. Kan den äldre hantera levande ljus på ett säkert sätt? (Stadiga och obrännbara ljusstakar, placerade på säkert avstånd från brännbart material, lämnas inte obevakade.)				
14. Finns det säkra rutiner för användning av öppen spis/kakelugn/panna för uppvärmning? (Säker tändning, säker hantering av aska, rätt bränslemängd.)				
Förslag på direkt åtgärd: Placera ljusen på ett obrännbart underlag, Föreslå batteridrivna ljus. Förslag på ytterligare åtgärd: Vid hantering av aska från öppen spis/kakelugn ska plåthink användas till askan.				
FÖREBYGGA BRAND PÅ GRUND AV RÖKNING (den vanligaste orsaken vid dödsbränder)				
15. Har den äldre säkra rutiner vid rökning? (Säker hantering av tändstickor/tändare, inga brännmärken på kläder/golv/sängkläder/möbler.)				
16. Använder den äldre syrgas? (Syrgas i kombination med rökning är förbjudet. Syrgasen sätter sig i hår och kläder och ökar branden med 4 gånger.)				
Förslag på direkt åtgärd: Placera en kanna med vatten där den äldre sitter och röker, använd hellre tändare än tändstickor. Förslag på ytterligare åtgärd: Brandförkläde, brandhårdiga madrasser.				
FÖREBYGGA BRAND PÅ GRUND AV FEL HANTERING AV ELEKTRISK UTRUSTNING				
17. Är lampor, värmeelement placerade så att de kan tända eld på tyg, kläder eller liknande? (INTE övertäckta. Halogenlampor och spotlights har väldigt höga temperaturer.)				
18. Är lampor placerade så att de lätt kan ramla ner i säng eller soffa? (Lampor med klämfäste kan lätt ramla ner om den äldre råkar fastna i sladden av misstag.)				
19. Finns blinkande lysrör? (Lysröret överhettas och brinnande plastdelar kan droppa ner och antända annat brännbart material.)				
20. Är all elektronik i gott skick? (Finns exempelvis trasiga sladdar, trasiga vägguttag, äldre värmefiltar, glappkontakt, missljud, doft av bränd plast?)				
21. Används TV-apparaten som prydnadshylla? (Blommor kan lätt övervattnas och ljus kan droppa stearin in i TV-apparaten.)				
22. Finns timer till elektriska apparater? (Exempelvis kaffekokare och strykjärn.)				
Förslag på direkt åtgärd: Ta bort felplacerade eller brandfarliga lampor/ljusdekorationer m.m. Förslag på ytterligare åtgärd: Installera timer.				

Var rädd om dig själv och andra!

Tidig varning vid brand

- Det behöver finnas fungerande brandvarnare i bostaden för att man ska få en tidig varning om det börjar brinna. Minst en brandvarnare per våningsplan. Kontrollera funktionen två gånger per år genom att trycka in testknappen.
- Brandvarnaren bör sitta i taket på en plats där den inte falsklarmar ev exempelvis matos.
- Om det finns svårigheter att uppfatta brandvarnarens signal finns det möjlighet att komplettera brandvarnarens varningssystem med blyxtljus eller vibration. (Det finns även möjlighet att koppla brandvarnaren till eventuellt trygghetslarm.)

Agera rätt om det börjar brinna

- Om man inte kan hantera branden själv ska man så fort som möjligt ringa 112. Har man svårt att komma ihåg numret och sin adress kan det vara bra att ha den informationen på en lapp i anslutning till telefonen.
- Om man upptäcker branden tidigt kan man försöka släcka branden själv. Om man kan hantera en brandfilt och/eller en handbrandsläckare kan dessa vara bra hjälpmedel att ha hemma.
- Om man inte kan släcka branden själv ska man så fort som möjligt lämna bostaden. Då är det viktigt att stänga innerdörrar och ytterdörren så att branden får svårare att sprida sig.
- Om man bor i ett flerbostadshus och det brinner i någon grannes lägenhet och trapphuset är rökfyllt ska man stanna kvar i sin lägenhet. Ring 112 och berätta vad som har hänt.

Förebygg bränder

- Om den äldre röker mycket kan det vara bra att fundera på var och när man röker. Undvik att röka i sängen eller stoppade möbler där det finns risk att somna. Om den äldre ofta tappar aska eller hela cigaretten kan det vara bra att ha ett rökförkläde eller en plåtbricka under som askan/cigaretten kan landa på. Det kan även vara bra att ha ett glas eller en kanna med vatten nära till hands om kläder eller möbler ändå skulle börja brinna.
- Spisen är en vanlig källa till brand. Förvara inget brännbart på eller precis intill spisen som kan riskera att antändas av en varm spisplatta. Ha alltid full koll på mat som tillagas på spisen så att den inte börjar brinna. Om risken är stor att kastruller med mera glöms bort på spisen finns det hjälpmedel i form av spisvakt att installera.
- Elektriska produkter som blir varma, till exempel lampor, tv:n, värmeelement och värmefiltar ska inte täckas över. Se även till att lampor är placerade eller ordentligt fastsatta så att de inte riskerar att trilla ner i sängen eller stoppade möbler och orsaka en brand.
- Levande ljus ska alltid vara under uppsikt. Var noga med att placera ljusstakar stadigt och på säkert avstånd från gardiner och annat brännbart (gäller även värmeljus). Välj helst ljusstakar av obrännbart material, exempelvis metall. Var även försiktig så att inte kläderna, exempelvis långa, vida ärmar, kommer för nära ljusen och antänds.
- Öppna spisar/kakelugnar ska inte användas mer än vad produktbeskrivningen anger. Var försiktig då brasan tänds. Efteråt läggs askan säkrast i en obrännbar behållare, exempelvis en plåthink, så att varm aska inte riskerar att orsaka en brand.